

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Gasparis Barzaei Belgae E Societate Iesv: B. Xaverii
In India Socij**

Trigault, Nicolas

Coloniae, 1611

VI. Superatis duabus procellis Mozambicum tenet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45183

CAPVT VI.

Superatis duabus procellis Mozambicum tenet.

POST superatas tædij plenas Guineæ malacias, ferè solent procellosi promotorij (vt primum à Bartholomæo, Dias nomine imposito, appellatum fuisset, nisi Ioannes secundus, ille Orientis explorator, Bonæ spei dici maluisset) qui Indiam petunt, rabiem perhorrescere. Neque vanus fuit huius nauigationis metus. iam reflexo ex meridie cursu in Orientem procedebant, cum ecce atrox procella suboritur, qua tempestiuè vsus Gaspar, ventis licèt obstrepentibus, aliquoties ex re nata magna utilitate dixit. Nam super illis in simili casu verbis: Propter me exorta est hæc tempestas: proiците me in mare: eos omnes acriter reprehendit, quorum fortassè peccata ventos ac mare prouocassent: quæ, si tranquillitatem cuperent, in mare lachrymarum essent ex animi sentina demergen-

genda, ac salutaribus poenitentijs animi fletibus eluenda. Monuit insuper accuratè, quod esset tali tempore cuiusque secum, & cum offenso numine officium; quæ partes item essent singulorum in communi periculo pro salute communi, ne fortè cuiusquam ignauia cum ventis marique conspirans vltimam cunctis discrimen accerferet. Rogauit deinde, vt metum quisque suum dissimulans ab infanis clamoribus abstinerent, diuinam opem taciti secum ipsi à Deo cordis scrutatore implorarent, ne alij alijs terrori, omnes omnibus maius parerent detrimentum.

Ea Gasparis monita non modò in præsens malum opportuna fuere & salutaria, verùm multò magis ad impendentem grauiorem longè tempestatem vectorum animos præpararunt. Hæc enim, vt atrox esset, quia minùs diuturna, tolerabilis erat. Omnia enim breuia etsi maxima sint, leniter feruntur. Verùm vixdum ab ea respirarant,

cum die quodam (è viginti, quibus in superando promontorio laborarunt vno) sub noctem alia recruduit, atque vt in morbis solet, ita maius fuit recrudescentis procellæ malum: quo in certum interitum acti, in infaustum quoddam promontorium (Epicteten vocat ipse) ferebantur, nisi animaduerso periculo, omninò admirabiliter emerfissent. Non tamen periculi huius terminus fuit, sed initium: quippe ita tumultuari toto propè triduo cœpit mare, vt nauticis rebus assueti affererent, nihil vnquam se simile expertos: & subinde fluctus vnus è transuerso irruens in nauem impetu facto insiliit, quo tantum aquæ acceptum, vt iam demersi sibi omnes esse viderentur. Metus verò hic adegit è vectoribus vnum, vt ad Gasparem adiret, poenitiæ Sacramento se ad moriendum comparaturus; quem in eo motu breuiter pro ratione periculi pergulæ innixus audiuit, à quo deinde accepit, de nauis salute conclamatum, nisi

Fortitudinem animi in tempestate ostendit.

nisi Deus præter naturæ ordinem succurreret: qua re intellecta, ne socijs quidem monitis, ne quem fortè imminentis mali metus perturbaret, in superiora conscendit, vt si moriendum esset, non nisi stans in acie moreretur, & iam propè naufragis alteram metancææ tabulam porrigeret. Erant omnes mortuis similiore quàm viuis, in formidabili mortis expectatione defixi; Gaspar, expulso metu, bono omnes animo esse iubet, quem vt audierunt, ad eum, velut ad sacram anchoram, concurrerunt; atque vt morituris familiare, quod semel arripuerint, firmissimè complecti: ita Gasparem omnes circumfistere, vt si in eo salutem desperatam essent reperturi. Neque defuit ille vel sibi, vel cæterorum de se opinioni. subitò etenim aqua lustrali consuetis ritibus consecrata, aquam aquæ opponens, mare furibundum, velut dæmonio agitatam, expiauit: deinde ad preces conuersus, Psalmis, quos Pœnitentiales vocant, ac litanijs, Dei Sã-

etorumque opē ipso praeunte omnes implorarunt. Ea res, hominum animos metu dissipatos, plusquam mare composuit: nam durante nihilominus procella, animum collegerunt, ad eamque perferendam facti sunt fortiores.

Sedata iam turba, Praefectus Gasparem rogat, ut sibi ceterisque, qui ad clauum stabant, adsit, quò verbis animos aliorum suumque cibo corpus subinde confirmaret. Maior enim ac formidabilior naufragij pars supererat toleranda. quæ enim hæctenus narrata sunt, diurnis horis; quæ sequuntur, nocturnis contigere: quo tempore tenebræ ipsæ per se terribiles consilium ex animo, res etiam auxilio futuras ex oculis eripiunt. ergò eò tandem intumuit & infrenduit pelagus, ut Gaspar tanti animi vir non dubitet asserere, nihil ab hominibus conspici posse maius, si eos excipias, qui cum æternis illis inferorum cruciatibus, velut cum continua tempesta-

te,

te, conflictantur. Totam eam noctē
 in oratione socij reliqui sanctissi-
 mē & constantissimē traduxerunt;
 Gaspar in actione: quam tamen
 actionem profundissimam fuisse
 rerum diuinarum contemplatio-
 nem, ex literis ea de re ad socios da-
 tis colligere licet. Egò verò, ait, ista
 nocte multa Domini arcana pene-
 traui: neque cuperem aliàs in mor-
 bis aut inferni commentationi-
 bus maiorem animi sensum expe-
 riri. Quanto ergo putamus eum pi-
 etatis sensu perfusum, qui eius tam
 incensis desiderijs votisque satisfē-
 cerit? Hæc porrò sedulus id tempo-
 ris agebat: venientes è transuerso
 fluctus triplici cruce retundebat,
 sacris signis sacra verba coniungēs:
 Christus viuit, Christus regnat,
 Christus imperat, Christus nos ab
 omni malo defendat. Ac tanti erant
 subinde ventis miscentibus aqua-
 rum vortices, vt Gaspari necessa-
 riò gubernator fuerit admonēdus,
 ne aucto cæterorum metu, ipse for-
 midinem præ se ferret: viderat
 enim

enim

enim eum venienti cuidam vndæ propè cessisse, & animum vnà pæne cum nauticis armis abiēcisse. quippe illa nauim, velut expugnatam occupans, ad ipsam arcem, id est, ad eos, qui in clauo stabant, iam attigerat: sed tamen hic fuit illius tragœdiæ extremus actus: nam paulatim mare sedari, ventus subsidere, omnes exultare, & grates Deo referre cœperunt. Verùm reliquias facinorum Gasparis, velut è naufragio tabulas, colligamus.

Eo tempore opportunè vsus effecit, vt mulieres omnes (vt ipse vocat; ego melius scorta dixero) cum Deo in gratiã redirent: è quibus vna cæteris & pertinacior & impudentior dedit man⁹. Eã Gaspar sæpè antè, vt à peccãdi cõsuetudine desisteret, & peccata fateretur, orauerat, nunquam exorauerat; quin potius quodã die meretricio ore cum eo rixata, vix vngues ab illo, & violentas manus abstinerat. Sed hoc illam tempore aggressus; Age nunc ait, quoniam hac tempestate præses

a di-

adimus vitæ periculum, antequam
in infernum deturberis, quod toties
frustra suasi, perficias: cui ut fa-
ceret, metus magis quàm Gaspar
persuasit; fecit tamen, & à malo de-
bitore quidquid potuit extortū est.
Iam igitur ventus, qui cum naui no-
stra in gratiam redierat, à puppi il-
lam è voto propellebat; sed pæne
tantum fuit eo secundo periculi,
quantum sæuiente terroris: nam
ex aduerso insulæ S. Laurentij cùm
eminus ignem conspexissent, ti-
muerunt ne terræ propinquitate,
aut vado, aut scopulo, quòd iam e-
uaferant mortis discrimen, rursus
adirent. Ignem illum stellam arbi-
trabatur gubernator: sed nauis ma-
gister metu prouidus, Deo interiùs
stimulante, bolide immissa nauim
in scopulo stare deprehendit. Ex-
plorasse saluti fuit: nam vix octa-
uam horæ partem ab interitu abe-
rant, qua expleta, nauis vi venti di-
rectè in syrtes acta, in frustra ipsa; o-
mnes in mare defilijsent. Itaque
mutato repentè cursu, rebus adhuc
inte-

inte-

integris, tutiorem viam ineunt: sed neque tum omninò tutis esse licuit, cum Insulas, in quibus nuper nauis vna perierat, nubes opposita tegetet; in quas recto cursu incurrisent, nisi iã tot periculis cautiores è summa nauis ex allisione fluctuum, id quod erat, collegissent. Inde tot perfuncti laborib' & periculis Mozambicum 16. Iulij secundo cursu tenuerunt; nemine, quod mirè in tanto itinere & tot periculis, quod rarissimum est, prorsus desiderato. Quod quidem è vectoribus multi, & præ reliquis ille, de quo dixi, Gasparis admirator & imitator, eius ac cæterorum curæ in subleuandis ægris acceptum retulerunt.

CAPVT VII.

Mozambici ægros cum socijs curat.

MOZAMBICVM, quod est sæpè opportunum in Indiã nauigantibus refrigerium, appulerat nauis eo consilio, vt quod procella quassauerat, ad reliquũ itineris conficiendum firmaretur. Nõ

me